

Sygn. akt IV KK 34/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

w sprawie **A. R.**,

skazanego z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2022 r. w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na niekorzyść skazanego przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku

z dnia 12 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Ka 387/21

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt II K 384/20,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania
w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w R. nadzorowała śledztwo o sygn. akt [...] w sprawie o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. W sprawie tej w dniu 11

stycznia 2020 r. wszczęto śledztwo, które w całości powierzono do przeprowadzenia Komendzie Powiatowej Policji w R. Z nadzorowanego postępowania w dniu 15 czerwca 2020 r. wyłączono do odrębnego postępowania m.in. materiały w sprawie przeciwko A. R., podejrzanemu o to, że w dniu 1 stycznia 2020 r., w K., przy ul. [...] uderzył G. P., powodując u pokrzywdzonego obrażenia twarzy skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała na czas poniżej 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne z art. 280 § 2 k.k. wyrokiem Sądu Okręgowego w G., Ośrodek Zamiejscowy w R. z dnia 3 lipca 2017 r., sygn. akt V K [...] na karę 3 lat i dwóch miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od dnia 19 października 2016 r. do dnia 18 grudnia 2019 r., tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Postępowanie w zakresie wyłączonego czynu – z uwagi na fakt uprzedniego prowadzenia postępowania w formie śledczej – prowadzone było w formie śledztwa, zarejestrowanego pod sygn. akt PR [...].

W dniu 19 czerwca 2020 r. wydano postanowienie o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów A. R. i przedstawiono ww. zarzut popełnienia przestępstwa z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Ogłoszenie postanowienia oraz czynność przesłuchania podejrzanego odbyły się przed asesorem Prokuratury Rejonowej w R.. W dniu 29 czerwca 2020 r. wydano postanowienie o zamknięciu śledztwa., a następnie sporządzono akt oskarżenia przeciwko A. R., skierowany do Sądu Rejonowego w Raciborzu.

Sąd Rejonowy w Raciborzu, Wydział II Karny, w sprawie o sygn. akt II K 384/20 w dniu 15 marca 2021 r. wydał wyrok skazujący A. R. za zarzucane mu aktem oskarżenia przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę grzywny w ilości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydziestu) złotych. Ponadto, Sąd ten na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zadośćuczynienia G. P. za doznaną krzywdę poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 500 złotych, a także rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, Sąd Okręgowy w Rybniku – orzekając w składzie jednoosobowym – wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Ka 387/21, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wniósł prokurator. Zarzucając rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 29 § 1 k.p.k. polegające na rozpoznaniu sprawy przez sąd odwoławczy w składzie jednego sędziego, podczas gdy sąd ten zobligowany był do rozpoznania apelacji w składzie trzech sędziów, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na niekorzyść skazanego kasacja prokuratora jest oczywiście zasadna, w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że w postępowaniu odwoławczym zaistniało uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., w postaci nienależytej obsady sądu. Zgodnie bowiem z art. 29 § 1 k.p.k., na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Wyjątek od tej ogólnej zasady przewiduje przepis art. 449 § 2 k.p.k., który określa skład sądu odwoławczego w sytuacji, gdy postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia. Składem podstawowym sądu odwoławczego jest wówczas skład jednego sędziego. W brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie nowelizacji z 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1694), art. 449 § 2 k.p.k. stanowił, że jeśli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia, sąd odwoławczy orzeka na rozprawie jednoosobowo, chyba że prezes sądu lub sąd postanowi inaczej. Dla ustalenia składu sądu na rozprawie apelacyjnej znaczenie ma więc to, w jakiej formie postępowanie przygotowawcze zostało zakończone, a nie w jakiej było prowadzone.

Jak wynika z akt przedmiotowej sprawy, postępowanie przygotowawcze w niniejszej sprawie zostało zakończone w formie śledztwa, o czym świadczy postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w R. z dnia 29 czerwca 2020 r. W

tym stanie rzeczy, apelacja obrońcy oskarżonego A. R. – zgodnie z ogólną zasadą ustalania składu sądu odwoławczego wyrażoną w art. 29 § 1 k.p.k. – powinna zostać rozpoznana przez Sąd Okręgowy w Rybniku w składzie trzech sędziów, podczas gdy zaskarżony kasacją wyrok wydany został przez sąd odwoławczy w składzie jednoosobowym.

Uchybienie proceduralne polegające na rozpoznaniu apelacji obrońcy przez sąd w składzie jednoosobowym, zamiast w składzie trzech sędziów, skutkuje zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taki pogląd prezentowany jest konsekwentnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in.: wyrok SN: z dnia 20 lutego 2019 r., III KK 624/17, OSNK 2019, z. 7, poz. 33; z dnia 14 marca 2019 r., V KK 64/19; z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KK 136/18; z dnia 30 grudnia 2020 r., I KK 136/20).

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy uwzględniając zarzut kasacji, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

I.n
ał